

**ประสิทธิผลของการนำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2554 – 2556) ไปปฏิบัติ
กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลหลักชัย อำเภอลาดบัวหลวง
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**

**Effectiveness on carrying out the Three-Yeared Development Plan
(2011-2013): Case study of Lakchai Sub-District Administration
Organization at Ladbualuang in Phranakhon Si Ayutthaya**

บวร โมดสมบัติ

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Email: i-am-moddum@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการนำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2554 -2556) ไปปฏิบัติกรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลหลักชัย อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลหลักชัย อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 375 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ระดับประสิทธิผลของการนำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2554 – 2556) ไปปฏิบัติ กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลหลักชัย อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ความยั่งยืน มีค่าระดับประสิทธิผลสูงที่สุด **คำสำคัญ:** ประสิทธิภาพ, แผนพัฒนาสามปี

Abstract

This study aimed to: search effectiveness on carrying out the Three-yeared Development Plan (2011-2013): Case Study of Lakchai Sub-district Administration Organization at Ladbualuang in Phranakhon Si Ayutthaya The samples were 375 people who were qualified voters at Lakchai Sub-district Administration Organization at Ladbualuang in Phranakhon Si Ayutthaya. The instrument was a questionnaire, and the statistical analysis was performed in terms of frequency, percentage, mean, and standard deviation. The findings revealed as follows: High levels of effectiveness on carrying out the Three-yeared Development Plan (2011-2013) revealed as a whole; but when each aspect was considered, it revealed that the highest levels revealed on the strategies of the economic development according to sufficiency economy to sustainability of the community.

Keywords: Effectiveness, Three-yeared Development Plan

1. บทนำ

ความจำเป็นและความสำคัญของการกำหนดใช้และจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยอย่างยิ่งแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักชัย ซึ่งเป็นแผนพัฒนาที่กำหนดกรอบทิศทางสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นในระดับฐานราก ซึ่งถ้าการดำเนินงานตามแผนดังกล่าวสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เป้าหมาย แผนงาน โครงการ ขั้นตอนและระยะเวลาที่วางไว้ ก็ย่อมที่จะทำให้ผลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปตามแนวทางที่มุ่งหวังเพราะประสิทธิผลหรือความสำเร็จของการดำเนินงานพัฒนาก็ย่อมเป็นผลพวงมาจากการดำเนินงานที่เป็นไปตามแผนนั่นเอง ทั้งนี้ จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในแง่มุมต่างๆ ตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำแผน การกำหนดกรอบและระยะเวลาการดำเนินงานต่างๆ ตามแผนไปจนถึงรายละเอียดโครงการและกิจกรรมที่ระบุในแผน การกำหนดกรอบและระยะเวลาการดำเนินงานต่างๆ ตามแผนไปจนถึงรายละเอียดโครงการและกิจกรรมที่ระบุในแผนนั้นค่อนข้างมีกระบวนการที่ซับซ้อนอันอาจกระทบถึงระดับประสิทธิผลของการนำแผนปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จได้ตามเป้าหมายที่แผนกำหนดไว้

ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์ถึงประสิทธิผลของแผนพัฒนา เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้และพิจารณาว่าเกิดปัญหาอุปสรรคในระหว่างการดำเนินงานตามแผน โดยผู้ศึกษาได้เลือกพื้นที่ที่จะทำการศึกษา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลหลักชัย อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อที่จะนำผลการศึกษเกี่ยวกับประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว เป็นข้อมูลในการกำหนดกรอบทิศทางสำหรับจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องและปฏิบัติได้จริงในกิจกรรมการดำเนินงานพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการนำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2554 – 2556) ไปปฏิบัติ กรณีศึกษา : องค์การ

บริหารส่วนตำบลหลักชัย อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3. วิธีการวิจัย

3.1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลหลักชัย อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 375 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของการนำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2554 – 2556) ไปปฏิบัติ กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลหลักชัย อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

3.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)

4. ผลการวิจัย

4.1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมีจำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 58.1 มีอายุระหว่าง 31- 40 ปี จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่าจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 อาชีพส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร/ประมงจำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8 และมีรายได้ตั้งแต่ 5,000 - 10,000 บาท จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 51.5

4.2 ข้อมูลด้านระดับประสิทธิผลของการนำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2554 – 2556) ไปปฏิบัติ กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลหลักชัย อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 1 ระดับประสิทธิผลของการนำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2554 – 2556) ไปปฏิบัติ

ประสิทธิผลของการนำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2554 – 2556) ไปปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	3.46	0.62	มาก
2. ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.40	0.58	ปานกลาง
3. ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย	3.35	0.63	ปานกลาง
4. ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาการวางแผนส่งเสริมการลงทุนและพาณิชย์กรรม	4.13	0.59	มาก
5. ด้านยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการบริหารจัดการอนุรักษทรัพย์ากรทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการท่องเที่ยว	3.62	0.65	มาก
6. ด้านยุทธศาสตร์พัฒนาส่งเสริมคุณธรรมด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.55	0.64	มาก
7. ด้านยุทธศาสตร์พัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ความยั่งยืน	4.15	0.55	มาก
8. ด้านยุทธศาสตร์พัฒนาการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี	3.49	0.64	มาก
รวม	3.42	0.29	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับประสิทธิผลของการนำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2554 – 2556) ไปปฏิบัติ กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลหลักชัย อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยเมื่อพิจารณาเป็นรายได้ พบว่าอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน และระดับปานกลาง 2 ด้าน โดยด้านที่มีประสิทธิผลมากที่สุด คือ ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ความมั่นคงยั่งยืน และด้านที่มีประสิทธิผลน้อยที่สุด คือ ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย

5. อภิปรายผล

การศึกษาเรื่องประสิทธิผลของการนำแผนพัฒนาสามปี(พ.ศ.2554 – 2556) ไปปฏิบัติ กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลหลักชัย อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในครั้งนี้สามารถอภิปรายผลดังนี้

5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลของการนำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2554 – 2556) ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามี 6 ด้านอยู่

ในระดับมากและมี 2 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง รายละเอียดดังนี้

5.1.1 ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ความยั่งยืน โดยภาพรวมพบว่า ประสิทธิผลของการนำแผนพัฒนาสามปี (2554 – 2556) ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และมาก 3 ข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยตามลำดับ คือ อบต.มีการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชน/ท้องถิ่น รองลงมา คือ อบต.การส่งเสริมการเกษตรทฤษฎีใหม่ อบต.มีโครงการส่งเสริมแก้ไขปัญหาความยากจน และอบต.มีสร้างเสริมภูมิคุ้มกันให้กับประชาชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามลำดับ เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลหลักชัยดำเนินการตาม นโยบายของผู้บริหารตำบลหลักชัย และระเบียบที่ถือปฏิบัติแล้วส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน ที่มุ่งเน้นส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนการผลิตน้ำอ้อย ผลิตภัณฑ์เครื่องจักรสาน เช่น กระเป่า พวงหรีด โดยมีกลุ่มสตรีและผู้นำชุมชนเป็นแรงขับเคลื่อนในการดำเนินโครงการ จึงทำให้มีรายได้ในชุมชนเป็นที่น่าพอใจ และเป็น

โครงการที่เกิดประสิทธิผล โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ รวีพันธ์ ป่าป่าสัก[1] ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประเมินผลการดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2553-2555 ของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเรือน อำเภอป่าซาง จังหวัด ลำพูน ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดทำบริการสาธารณะของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเรือน บรรลุผลตามแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเรือน แผนพัฒนาสามปี ในช่วง ปี พ.ศ. 2553-2555 โดยพบว่า การจัดทำบริการสาธารณะ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ บรรลุผลในระดับปานกลาง

5.1.2 ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุนและพาณิชย์กรรม โดยภาพรวมพบว่า ประสิทธิภาพของการนำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2554 – 2556) ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และมาก 2 ข้อ โดย เรียงลำดับจากมากไปน้อยตามลำดับ คือ ประชาชนได้รับการ สนับสนุนการประกอบอาชีพ รองลงมา คือ ประชาชนมีความรู้ด้านการวางแผนทำ SME ประชาชนได้รับสนับสนุนให้ ทำการค้าขาย จำหน่ายสินค้า และการหาตลาด และ ประชาชนมีความรู้ด้านภาษี ตามลำดับ เพราะองค์การบริหาร ส่วนตำบลหลักชัยดำเนินการตาม นโยบายของผู้บริหารตำบล หลักชัย และระเบียบที่ถือปฏิบัติแล้วส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของผู้นำชุมชน ที่มุ่งเน้นให้ประชาชนได้รับการสนับสนุนใน การประกอบอาชีพ โดยผู้บริหารมีความดูแลเอาใจใส่และให้ ความสำคัญกับประชาชนภายในพื้นที่ โดยมีการส่งเสริมด้าน เกษตรกรรม ทั้งมีการพาไปศึกษาดูงาน และมีการอบรมให้ ความรู้กับประชาชนเพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพให้ได้รับ ความรู้ ทำให้โครงการดังกล่าวเกิดประสิทธิผล โดยสอดคล้อง กับงานวิจัยของ สมโชค เงินดี [2] ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2552- 2554) ของเทศบาลในเขตอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552-2554) ของเทศบาลในเขตอำเภอบางมูลนาก

จังหวัดพิจิตร ใน 4 ชั้น คือ ชั้นเตรียมการวางแผน ชั้น ดำเนินการวางแผน ชั้นการปฏิบัติตามแผน และชั้นการ ประเมินผล โดยภาพรวมแล้ว ถือว่าการดำเนินการจัดทำ แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552-2554) ของเทศบาลในเขต อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง ครบถ้วน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำ แผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 อยู่ในระดับ ปานกลาง

5.1.3 ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและส่งเสริม การท่องเที่ยว โดยภาพรวม พบว่าประสิทธิผลของการนำ แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2554 – 2556) ไปปฏิบัติ อยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับ มากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยตามลำดับ คือ ประชาชนมีความรู้การแก้ไขป้องกันจากภัยธรรมชาติ รองลงมา คือ ประชาชนมีการสร้างจิตสำนึกและตระหนัก ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประชาชนมีความรู้การจักระบบบำบัดน้ำเสียมลภาวะเป็น พิษ และประชาชนมีความรู้ด้านการกำจัดขยะ เช่น การ คัดแยกขยะ เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลหลักชัย ดำเนินการตาม นโยบายของผู้บริหารตำบลหลักชัย และ ระเบียบที่ถือปฏิบัติแล้วส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้นำ ชุมชน ที่มุ่งเน้นให้ประชาชนมีความรู้การแก้ไขป้องกันภัย จากธรรมชาติ องค์การบริหารส่วนตำบลหลักชัยให้ ความสำคัญกับความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินของ ประชาชนโดยการจัดให้มีโครงการฝึกอบรม อาสาสมัคร ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เพื่อให้ประชาชนใน พื้นที่ที่มีความรู้ความเข้าใจ ในวิธีการป้องกันภัยทั้งการ เผชิญภัย และป้องกันภัย โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ ยรรยง [3] ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการ ดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การ บริหารส่วนตำบลป่ามะคาบ อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ผลจากการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิผลการดำเนินงาน

ตามแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ามะคาบ อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร คือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก

5.1.4 ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาส่งเสริมคุณธรรม ศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยภาพรวมพบว่าประสิทธิผลของการนำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2554 - 2556) ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ และปานกลาง 1 ข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยตามลำดับ คือ จัดกิจกรรมด้านสืบสานประเพณี เช่น ประเพณีสงกรานต์, ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา ฯลฯ รองลงมา คือ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและฟื้นฟูโบราณสถานที่สำคัญของท้องถิ่น จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมตามแนวทางพระพุทธศาสนา และมีโครงการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การสอนดนตรีไทย ฯลฯ ตามลำดับ เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลหลักชัยดำเนินการตามนโยบายของผู้บริหารตำบลหลักชัย และระเบียบที่ถือปฏิบัติแล้วส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ชุมชนที่มุ่งเน้นจัดกิจกรรมด้านสืบสานประเพณีโดยมีการส่งเสริมประเพณีสงกรานต์ โดยมีกิจกรรมส่งเสริมรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ และมีการส่งเสริมประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาโดยมีการบูรณาการกับหน่วยงานและองค์กรภายในพื้นที่ทั้งโรงเรียนและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีที่สืบสานต่อกันมาและเป็นการทำงานบูรณาการร่วมกับองค์กรภายในพื้นที่ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ เด่นดวง สุบุตรดี [4] ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า 1)การดำเนินงานของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 8 ด้าน โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

5.1.5 ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี โดยภาพรวมพบว่าประสิทธิผลของการนำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2554 - 2556) ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยตามลำดับ คือ สร้างจิตสำนึกและพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรพนักงาน รองลงมา คือ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนส่วนในการบริหารจัดการ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้นำท้องถิ่น/สมาชิกสภาท้องถิ่น และ บริการประชาชนโดยยึดหลักธรรมาภิบาลตามลำดับ เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลหลักชัยดำเนินการตาม นโยบายของผู้บริหารตำบลหลักชัย และระเบียบที่ถือปฏิบัติแล้วส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ชุมชน โดยผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีการส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกและพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีการเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการทำงานเพื่อเป็นการพัฒนาตนเองและพัฒนาการทำงานที่ทําอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพที่ดีต่อองค์กรและประชาชน โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณี งามเจริญ [5] ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลปทุมมะแลง อำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า 1)สภาพการนำแผนพัฒนาสามปีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลปทุมมะแลง อำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการก่อสร้างถนนและซ่อมแซมถนน รองลงมาคือ การดำเนินการขยายเขตไฟฟ้า และไฟฟ้าสาธารณะ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ มีการดำเนินการฝึกอบรมอาชีพได้แก่ การอบรมเกี่ยวกับการเกษตรทฤษฎีใหม่ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ดำเนินการส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ด้อยโอกาส ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ดำเนินการส่งเสริมการปลูกต้นไม้ เช่น การปลูกต้นยางนา การปลูกหญ้าแฝก ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

5.1.6 ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยภาพรวมพบว่าประสิทธิผลของการนำแผนพัฒนาสามปี

(พ.ศ. 2554 – 2556) ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ และปานกลาง 2 ข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยตามลำดับ คือ การขยายเขตบริการไฟฟ้า/ไฟฟ้าสาธารณะให้ทั่วถึงทำให้ประชาชนได้รับครบทุกครัวเรือน รองลงมา คือ การพัฒนาระบบการชลประทานเพื่อการเกษตรอย่างทั่วถึงทำให้เกษตรกรได้รับประโยชน์มากขึ้น การขยายเขตประปาหรือก่อสร้างประปาหมู่บ้านทำให้ประชาชนได้รับการอุปโภค-บริโภคครบทุกครัวเรือน และการก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาถนนและสะพานทางเท้า ทำให้ประชาชนสัญจรไปมาได้สะดวก ตามลำดับ เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลหลักชัยดำเนินการตามนโยบายของผู้บริหารตำบลหลักชัย และระเบียบที่ถือปฏิบัติแล้วส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนที่มุ่งเน้นตาม การบริการสาธารณะการขยายเขตบริการไฟฟ้า/ไฟฟ้าสาธารณะให้ทั่วถึงทำให้ประชาชนได้รับครบทุกครัวเรือน โดยมีการออกประชาคมสำรวจความต้องการของประชาชนในการบริการสาธารณะขยายเขตบริการไฟฟ้า/ไฟฟ้าสาธารณะ และไฟส่องสว่างทาง เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในพื้นที่ อีกทั้งยังช่วยในเรื่องการดูแลด้านความปลอดภัยอีกด้วย โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำพร เชาวน์จันทร์ [6] ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคามโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ แผนงานพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน แผนงานพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร แผนงานพัฒนาด้านแหล่งน้ำ แผนงานพัฒนา

สังคม แผนงานพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนงานพัฒนาด้านสาธารณสุข แผนงานพัฒนาด้านการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม และแผนงานพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

5.1.7 ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยภาพรวมพบว่าประสิทธิผลของการนำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2554 – 2556) ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ และปานกลาง 2 ข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยตามลำดับ คือ การป้องกันยาเสพติดทำให้ปัญหายาเสพติดลดลง รองลงมา คือ การส่งเสริมและพัฒนาด้านสาธารณสุขทำให้ประชาชนมีสุขภาพพลามัยแข็งแรง การส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น และการสงเคราะห์ สตรี เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ ทำให้คุณภาพชีวิตประชาชนดีขึ้น ตามลำดับ เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลหลักชัย ดำเนินการตาม นโยบายของผู้บริหารตำบลหลักชัย และระเบียบที่ถือปฏิบัติแล้วส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน ที่มุ่งเน้นตามหลักธรรมาภิบาล ด้านนิติธรรม ด้านคุณธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความรับผิดชอบ ด้านความคุ้มค่า โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพงศ์ อำภาว [7] ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552-2554) เทศบาลตำบลบ้านถ่อน อำเภอนาทม จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี เทศบาลตำบลบ้านถ่อน อำเภอนาทม จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้ง ด้านร่างกายจิตใจและสติปัญญา อยู่ระดับปานกลาง 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ด้านการส่งเสริมให้มีสาธารณูปการอย่างทั่วถึง ด้านการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน ด้านการส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดีมีความ

โปร่งใสโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และด้านการแก้ไข ปัญหาความยากจนให้ประชาชนอยู่ดีกินดี

5.1.8 ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน/ สังคมและรักษาความสงบ โดยภาพรวมพบว่าประสิทธิผลของการนำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2554 – 2556) ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ และปานกลาง 2 ข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยตามลำดับ คือ ประชาชนอาศัยอย่างสงบสุข รองลงมาคือประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ประชาชนมีส่วนร่วมทางด้านการเมืองท้องถิ่น และประชาชนมีการอบรมและส่งเสริมประชาธิปไตย ตามลำดับ เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลหลักชัยดำเนินการตามนโยบายของผู้บริหารตำบลหลักชัย และระเบียบที่ถือปฏิบัติแล้วส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนที่มุ่งเน้นการให้ประชาชนในพื้นที่อาศัยอย่างสงบสุข โดยองค์การบริหารส่วนตำบลหลักชัย มีจัดโครงการดูแลสุขภาพสงบสุขของชุมชน โดยมี อปพร. ออกมาตรวจตราเวรยามและเฝ้าระวังภายในเขตพื้นที่ ทั้งในช่วงเทศกาล และปกติ เพื่อเป็นการสอดส่องดูแลความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชนภายในพื้นที่ตำบลหลักชัย โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมมาศ โชคชัย วัฒนาการ[8] ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดของสมาชิกสภาเทศบาลต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า 1) สมาชิกสภาเทศบาล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 8 ด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และจำแนกเป็นรายด้านพบว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ด้าน เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยคือ ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก รองลงมาคือ ด้านบำรุงศิลปะจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านการรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ และด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้

พิการ และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนรองลงมาคือ ด้านการให้ราษฎรได้รับการศึกษาและอบรม และด้านการให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

6.1.1 ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดระเบียบชุมชน/ สังคมและรักษาความสงบควรมีระบบการรักษาความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ประชาชนในพื้นที่

6.1.2 ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตควรมีการสงเคราะห์ สตรี เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

6.1.3 ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ควรมีการก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาถนนและสะพานทางเท้า เพื่อให้ประชาชนสัญจรไปมาได้สะดวก

6.1.4 ด้านยุทธศาสตร์พัฒนาการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ควรสร้างจิตสำนึกและพัฒนาขีดความสามารถของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล

6.1.5 ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาส่งเสริมคุณธรรม ศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นควรจัดกิจกรรมสืบสานประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นสม่ำเสมอ

6.1.6 ด้านยุทธศาสตร์พัฒนาการบริหารจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการท่องเที่ยว ควรมีการจัดการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจให้แก่ประชาชนในการแก้ไขป้องกันบรรเทาสาธารณภัย

6.1.7 ด้านยุทธศาสตร์พัฒนาการวางแผน การส่งเสริมการลงทุนและพาณิชย์กรรม ควรจัดให้มีการให้ความรู้แก่ประชาชน เพื่อเป็นแนวทางในการเป็นผู้ประกอบการในอนาคต

6.1.8 ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจของชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ความยั่งยืน ควรสนับสนุนกลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็งพร้อมหาตลาดรองรับ และมีการสนับสนุนการปลูกผักปลอดสารพิษ

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักชัย

6.2.2 ควรประเมินผลแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักชัย

7. เอกสารอ้างอิง

- [1] รวีรินทร์ ป่าป่าสัก, “การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2553-2555 ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเรือน อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน”, การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2555, บทคัดย่อ.
- [2] สมโชค เงินดี, “ประสิทธิผลของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552-2554) ของเทศบาลในเขตอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2554, บทคัดย่อ.
- [3] ทวีศักดิ์ ยรรยง, “ประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลป่ามะคาบ อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร”, การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2554, บทคัดย่อ.
- [4] เค้นดวง สุปุตรี, “ความคิดเห็นของ คณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแกด้า อำเภอกงเตา จังหวัดมหาสารคาม”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2550, บทคัดย่อ.
- [5] กฤษณี งามเจริญ, “การดำเนินการตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงมะแลง อำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี”, การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2554, บทคัดย่อ.
- [6] อำพร เขาวังจันทร์, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม”, การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2553.
- [7] ณิชูพงศ์ อ่ำภาว, “การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552-2554) เทศบาลตำบลบ้านถ่อน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, 2555, บทคัดย่อ.
- [8] สมมาศ โชคชัยวัฒนาการ, “ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2549, บทคัดย่อ.